

Algemeen Pedagogisch Beleidsplan

Versie 22 – april 2025

Inhoud

Inhoud	2
1. Visie Kibeo	5
2. Pedagogische hoofddoelstellingen.....	6
De pedagogische cirkel	6
3. Pedagogische kwaliteit	7
Waarden en normen	7
Emotionele en fysieke veiligheid	7
Sociale competentie	8
Persoonlijke competentie	8
Duurzaamheid, respect voor de omgeving	9
Opleiding & Training.....	9
Mentorschap	9
4. Werkwijze op de groep.....	11
Wennen (nieuw op de opvang)	11
Wennen (overgang naar een andere groep)	11
Opvang in groepen	12
Dagindeling.....	14
Spel en activiteiten	15
Thema's	15
Mediawijs	16
Buitenspelen.....	16
Kindvolgsysteem.....	16
5. Ouder aan het stuur	18
Ouderinspraak	18
6. Samenwerking met basisscholen en andere organisaties.....	19
7. Inzet stagiaires, beroepskrachten in opleiding, groepshulp, andersgekwalficeerde medewerkers en vrijwilligers	20
Stagiairs en pedagogisch medewerker in opleiding	20
Groepshulp	20
Andersgekwalficeerde medewerkers (BSO)	20
Vrijwilligers	21
8. Voorschoolse Educatie (VE).....	22
Visie op VE	22
Spelen én nieuwe dingen leren	22

De (VE-)inrichting	23
Aanbod van activiteiten.....	24
Wijze waarop Kibeo de ontwikkeling van de peuters volgt.....	25
Ouderbetrokkenheid bij VE	25
Aansluiting met en overdracht naar de basisschool.....	26
Inzet pedagogisch beleidsmedewerker VE.....	26
Bijlage 1. Reformatorisch label.....	29
1.1 Pedagogische kwaliteit	30
Waarden en normen	30
Fysieke en Emotionele veiligheid	31
Opleiding & Training.....	31
1.2. Werkwijze op de groep.....	32
Dagindeling.....	32
Spel en activiteiten	32
Thema's	32
Buitenschoolse opvang.....	33
1.3. Ouder aan het stuur	34
1.4. Samenwerking met basisscholen en andere organisaties.....	36
Bijlage 2. Wiedewei	38
2.1. Visie Wiedewei	38
Missie	38
Kernwaarden	38
2.2. Pedagogische kwaliteit	40
Ontdekken, natuurbeleving en -educatie.....	40
Gezonde kinderopvang.....	41
Voeding	41
Vieren met aandacht.....	42
Duurzaamheid, respect voor de omgeving	42
Opleiding & Training.....	42
2.3. Werkwijze op de groep.....	43
Jongere kinderen	43
Oudere kinderen	44
BSO	45
Spel en activiteiten	46
2.5. Samenwerking met basisscholen en andere organisaties.....	47
2.6. Wiedewei variaties	47

1. Visie Kibeo

Missie Kibeo

Kibeo biedt dichtbij vertrouwde, goed verzorgde en leuke kinderopvang. Wij kijken scherp naar de toekomst van kinderopvang. Daarom staat samenwerking bij ons centraal. Met elkaar, maar ook met andere partners, zoals basisscholen. Wij vinden dat voorzieningen moeten samenwerken om kinderen het beste en leukste aanbod te geven! Zo werken wij aan het vormen van brede scholen en Integrale Kindcentra. Kibeo is een stichting en heeft geen winstoogmerk.

Kernwaarden

Dichtbij

De behoeften en wensen van ouders staan voorop. Daarom zorgen we dat onze opvang is afgestemd op persoonlijke situatie van de ouders. Kinderen groeien bij Kibeo op in hun eigen wijk of dorp.

Vertrouwd

Kibeo zorgt ervoor dat ouders met een gerust hart naar hun werk kunnen. Een goede relatie en informatieuitwisseling met ouders vinden wij erg belangrijk. Daarom betrekken wij ouders bij de opvang van hun kind. We houden rekening met wat belangrijk is voor de ouder en het kind. Bijvoorbeeld een goed dag- en slaapritme, rustige eetmomenten, een uitdagende speelomgeving en volop liefde en aandacht van goed opgeleide en ervaren pedagogisch medewerkers.

Goed verzorgd

Kinderen moeten opgroeien in een goed verzorgde omgeving. Daarom besteden wij veel aandacht aan hygiëne en verzorging. De inrichting van een vestiging is sfeervol, eigentijds en afgestemd op de behoeftes en leeftijd van de kinderen.

Leuk

Ouders voelen zich welkom en kinderen hebben het naar hun zin bij Kibeo. Onze pedagogisch medewerkers zijn enthousiast, gastvrij, betrokken en geven de kinderen alle liefde en aandacht.

2. Pedagogische hoofddoelstellingen

Kibeo zorgt voor een veilige plek voor kinderen (0 tot 13 jaar). Hier hebben zij alle ruimte om te spelen, zich te ontwikkelen en andere kinderen te ontmoeten. We houden rekening met de eigenheid van het kind en zijn achtergrond. Dit gebeurt natuurlijk in samenspraak met de ouders. We bieden opvang voor kinderen met verschillende culturele, religieuze en maatschappelijke achtergronden en kiezen daarom niet nadrukkelijk voor één pedagogische theorie.

Voor de Wiedewei-vestigingen en de Reformatorische vestigingen bestaat een aparte toevoeging, waarin de specifieke kenmerken beschreven worden.

De pedagogische cirkel

Om het pedagogisch beleid voor Kibeo medewerkers zo concreet mogelijk te maken, is de pedagogische cirkel ontwikkeld. De pedagogische cirkel is een praktisch handvat. Het zorgt ervoor dat pedagogisch medewerkers altijd werken volgens het pedagogisch beleid. De cirkel legt uit hoe pedagogisch medewerkers de visie van Kibeo uitdragen tijdens hun dagelijkse werk.

Hoe de pedagogisch medewerkers de visie uitdragen tijdens hun werk wordt uitgebreid weergegeven in de interactieve cirkel kibeo.nl

3. Pedagogische kwaliteit

Bij Kibeo gaan we uit van vier pedagogische basisdoelen. Deze basisdoelen duiden we aan met 'WESP':

- Overdragen van waarden en normen aan het kind
- Waarborgen van fysieke en emotionele veiligheid van de kinderen
- De mogelijkheid bieden tot de ontwikkeling van de sociale competentie van het kind
- De mogelijkheid bieden tot ontwikkeling van de persoonlijke competentie van het kind

We bieden kinderen fysieke en emotionele veiligheid en stimuleren daardoor hun persoonlijke en sociale competenties. Op die manier maken kinderen zich de normen en waarden van de maatschappij eigen. Door samen te spelen, elkaar te ontmoeten, te leren en te genieten in een veilige omgeving ontwikkelen kinderen zich. Samen met ouders bieden we de kinderen een basis om uit te groeien tot zelfstandige personen, die actief deelnemen in de (toekomstige) maatschappij. Zo bieden wij verantwoorde kinderopvang.

Waarden en normen

Als kinderen opgroeien leren ze gaandeweg de wereld om hen heen kennen. Eerst ontdekken ze de cultuur, gewoontes en regels binnen het eigen gezin. Bij Kibeo maken kinderen op een open manier kennis met andere gewoontes en culturen. Zo wordt de leefwereld van het kind steeds groter. Kinderen maken kennis met de gewoontes en omgangsregels in een groep. Soms verschillen deze waarden en normen van thuis. De kinderen leren hier op een passende en respectvolle manier mee omgaan. Ze leren zich verplaatsen in anderen en krijgen begrip voor verschillende manieren van leven.

Pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie in het hanteren van waarden en normen. Doordat de pedagogisch medewerker het gedrag benoemt en situaties bespreekt, gaan de kinderen de wereld om hen heen steeds beter begrijpen en maken zij zich de cultuur eigen. De kinderen leren ook van elkaar wat wel en niet mag. Vaak gaat het om allerlei ongeschreven regels: hoe gaan we met elkaar om, samen delen, op je beurt wachten etc. Verder maken kinderen in de groep kennis met waarden en normen, zoals respect voor elkaar en respect voor de omgeving. Zo zetten ze de volgende stap in het verkennen én leren kennen van de samenleving.

Bij Kibeo kan ieder kind zijn eigen identiteit ontwikkelen en is er respect voor ieders culturele en maatschappelijke achtergrond. Op alle vestigingen besteden we aandacht aan alle nationaal erkende feestdagen en tradities.

Emotionele en fysieke veiligheid

Kibeo maakt een onderscheid tussen emotionele en fysieke veiligheid. Hieronder lichten we dit toe.

Emotionele Veiligheid

Emotionele veiligheid is voorwaarde voor kinderen om zich te ontwikkelen en om te leren. Pedagogisch medewerkers dragen hier op verschillende manieren aan bij:

- Door de (vaste) relatie die zij met de kinderen opbouwen;
- Door geborgenheid en structuur te bieden;
- Door sensitief en responsief te reageren op signalen;
- Door een fijne sfeer te creëren waarin kinderen zich prettig en gezien voelen.

Pedagogisch medewerkers bieden warmte en emotionele ondersteuning. Zij tonen daarbij respect voor de autonomie van elk kind. Ook de groep waarin het kind speelt is belangrijk voor het gevoel van veiligheid. Kinderen leren veel van én met elkaar.

Fysieke veiligheid

De inrichting van de buiten- en binnenruimte geeft kinderen de mogelijkheid om ongestoord te spelen. De ruimte biedt genoeg ontplooiingsmogelijkheden en is veilig. Elke pedagogisch medewerker beschikt over het diploma Bedrijfs hulpverlening en een certificaat Eerste Hulp Bij Kinderongevallen of Acute zorg bij kinderen.

Verder beschikt iedere vestiging over een beleid Veiligheid en Gezondheid. Een Risico-inventarisatie Veiligheid en gezondheid en de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling maken daar deel van uit. Pedagogisch medewerkers zien erop toe dat kinderen veilig spelen door grote risico's te beperken, en leren ze om met kleine risico's, zoals struikelen, botsen tijdens een spel, etc. om te gaan.

Sociale competentie

Positieve interacties tussen kinderen bevorderen het welzijn en vergroten de sociale competentie. Kinderen ontwikkelen eigenschappen zoals zelfvertrouwen, zelfstandigheid, veerkracht, probleemoplossend denken en creativiteit. Pedagogisch medewerkers beïnvloeden de interactie tussen kinderen op een positieve wijze. In een groep leren kinderen spelenderwijs communiceren met anderen, onderhandelen, conflicten oplossen en samen te werken. Zo ontwikkelen ze sociale kennis en vaardigheden om in andere situaties én hun verdere leven toe te passen.

Persoonlijke competentie

Het is belangrijk dat kinderen zelfstandig leren zijn, zelfvertrouwen ontwikkelen, zich flexibel en creatief kunnen opstellen. Maar ook dat ze zich ontwikkelen op motorisch, cognitief, emotioneel en sociaal gebied. We dagen kinderen spelenderwijs uit op deze ontwikkelingsgebieden. Bijvoorbeeld door ons aanbod van activiteiten in het dagritme, of de materialen die we aanbieden. Hebben kinderen vertrouwen in eigen capaciteiten? Dan gaan zij nieuwe uitdagingen aan. Door het aangaan van nieuwe uitdagingen, krijgen kinderen meer zelfvertrouwen. Hierdoor ontwikkelen ze zich verder; ze voelen zich competent. Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen daarbij door hen aan te moedigen nieuwe dingen te proberen en om zelf oplossingen te bedenken voor allerlei problemen. Zo leren we kinderen steeds zelfstandiger te functioneren in een steeds veranderende omgeving.

Duurzaamheid, respect voor de omgeving

Kibeo zet zich in voor duurzaamheid. We willen maatschappelijk en verantwoord ondernemen, zodat ook de kinderen in de toekomst in een groene en gezonde omgeving leven.

Hoe we dit doen:

- Onze pedagogisch medewerkers geven het goede voorbeeld
- De kinderen spelen iedere dag buiten
- Kinderen krijgen gezonde, verse voeding
- Als er getrakteerd wordt, is dit een gezonde traktatie
- De kinderen ontwikkelen respect voor de natuur en de omgeving

Opleiding & Training

Kibeo werkt continu aan opleiding en training van de pedagogisch medewerkers. Zo zorgen we ervoor dat de kinderen begeleiding krijgen van kwalitatief hoogwaardige en deskundige medewerkers. Om elk kind optimale ontwikkelingsmogelijkheden te kunnen bieden, is het belangrijk dat de kennis en vaardigheden van de pedagogisch medewerkers up-to-date zijn en steeds worden uitgebreid.

Permanente educatie, ofwel voortdurende scholing en ontwikkeling, zorgt ervoor dat de kennis en vaardigheden van pedagogisch medewerkers actueel zijn en overeenkomen met de laatste wetenschappelijke inzichten. Kibeo investeert op verschillende manieren in permanente educatie. Denk hierbij aan opleidingen, trainingen en cursussen, coaching op the job, teambegeleiding, video-interactiebegeleiding en intervisie. Kibeo beschikt over een eigen academie. Een onderdeel daarvan is de Kibeo Academie Online (KAO); waar opleidingsactiviteiten online worden aangeboden en beheerd. Medewerkers staan aan het stuur van hun eigen ontwikkeling en professionalisering. Daarmee voldoet Kibeo ook aan de wettelijke eisen vanuit de Wet Kinderopvang en het Besluit Basisvoorwaarden Voorschoolse Educatie (VE).

Mentorschap

Elk kind, zowel in de dagopvang als in de buitenschoolse opvang, heeft een eigen mentor. Dit is een van de pedagogisch medewerkers van de groep. Zij is het aanspreekpunt voor de ouder en draagt (als eerste) zorg voor het welbevinden van het kind. Ouders kunnen de mentor altijd aanspreken als zij aanwezig is, of een afspraak maken voor overleg. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die zij met de ouders maakt, bijvoorbeeld over slaapgewoontes en wat het kind wel/niet mag eten.

De mentor:

- Voert het intakegesprek, en maakt zich daarbij bekend als mentor aan ouders en kind.
- Houdt de startersevaluatie met de ouders/verzorgers.

- Voert de observaties voor kindvolgsysteem of Welbevinden in de BSO uit in samenspraak met collega's.
- Nodigt de ouders jaarlijks uit voor een oudergesprek op basis van de observatie met het kindvolgsysteem of welbevinden BSO. Bij doelgroepkinderen is dit halfjaarlijks. Maar ook bij zorg e.d. kan dit vaker zijn.
- Zorgt voor de opstart en coördinatie van het VE-traject voor doelgroepkinderen.
- Zorgt voor een (warme) overdracht naar de basisschool.
- Zorgt voor overdracht naar een andere groep, of van dagopvang naar BSO.
- Is aanspreekpunt voor het BSO-kind.
- Is contactpersoon voor ouders, collega's en, waar aan de orde, voor derden.

Voor kinderen die incidenteel naar de BSO komen, is de pedagogisch medewerker die werkt als het kind aanwezig is de mentor.

4. Werkwijze op de groep

Wennen (nieuw op de opvang)

Voordat het kind start op de opvang, vindt er een wenperiode plaats. De wenperiode is bedoeld om het kind, de ouders en de pedagogisch medewerker aan elkaar te laten wennen en informatie uit te wisselen. Het kind komt bij voorkeur wennen op de dagen dat hij ook bij de opvang komt spelen. De pedagogisch medewerkers begeleiden het kind en de ouders bij het wennen.

Voor wennen op de dagopvang geldt dat kinderen twee keer één dagdeel op de opvang komen wennen, voordat het contract ingaat.

- Nieuw wennen kan alleen indien wordt voldaan aan de beroepskracht-kindratio.
- Er moet een wenovereenkomst zijn: deze wordt tijdens de intake met de ouders vastgelegd op het plaatsingsformulier. Indien het kind alleen (zonder ouders) komt wennen vóór de intake wordt op de locatie met de ouders een aparte wenovereenkomst opgesteld.
- Op een groep mag maximaal één nieuw kind tegelijk komen wennen, tenzij er een specifieke reden is om kinderen tegelijk te laten wennen.

Wennen op de BSO gaat in grote lijnen op dezelfde manier, met als verschil dat het kind vanuit school naar de BSO komt. Ook wordt er op de BSO geen aparte wenovereenkomst gemaakt en valt wennen binnen het contract. Pedagogisch medewerkers besteden wel extra aandacht aan het nieuwe kind en maken het kind wegwijs op de BSO.

Wennen (overgang naar een andere groep)

Als het kind naar een andere vestiging of opvangvorm gaat, bijvoorbeeld van de babygroep naar de peutergroep of van dagopvang naar de BSO, maakt het opnieuw een wenproces door. Daarom is er dan opnieuw een gewenningsperiode waarin het kind extra aandacht en begeleiding ontvangt.

Voordat het kind naar de andere groep gaat, neemt hij alvast een kijkje. Dit gebeurt samen met een pedagogisch medewerker van de 'oude' groep (als dit mogelijk is). De mentor van het kind draagt, met toestemming van de ouders, de informatie over het kind over naar de andere groep en naar de nieuwe mentor.

Met de ouders wordt van tevoren besproken wanneer een kind komt wennen en doorstroomt naar een andere groep. De pedagogisch medewerker of mentor van het kind nodigt de ouders uit voor een gesprek. Tijdens dit gesprek krijgen ouders (en kind) informatie over de werkwijze en dagindeling van de nieuwe groep. Dit geldt ook bij de doorstroom van peuters naar de BSO.

Wennen in het kader van de overgang naar de andere groep mag boventallig op de nieuwe groep, zolang de pedagogisch medewerker-kindratio is terug te voeren op de eigen stamgroep van het kind, én zolang het om wennen voor kortere duur (minder dan een dagdeel) gaat.

Wanneer een kind een hele dag gaat wennen op de nieuwe groep, telt het op zowel de vaste groep als op de nieuwe groep mee voor de beroepskracht-kindratio.

Opvang in groepen

De stamgroep en de basisgroep

Kibeo werkt in de dagopvang met stamgroepen en in de buitenschoolse opvang met basisgroepen. Elk kind wordt geplaatst en ingedeeld in een stam- of basisgroep. Een stamgroep bestaat uit kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 3 jaar. Een basisgroep bestaat uit kinderen in de schoolleeftijd, van 4 tot en met 13 jaar. Wanneer op een locatie meer stam- of basisgroepen geopend zijn, wordt elk kind ingedeeld in de groep waar hij of zij het beste past wat betreft leeftijd en ontwikkeling.

Een locatie kan ook een gezamenlijke opvang bieden van dagopvang en buitenschoolse opvang, wanneer het kind aantal daarom vraagt. In de gecombineerde groep van de stamgroep en een basisgroep worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 0 tot en met 13 jaar.

In het pedagogische plan van de locatie staat beschreven welke verschillende groepen er op de locatie zijn en hoe de werkwijze gedurende de dag is. In het beleid Dagindelingen is beschreven hoe wij omgaan met het verschil in leeftijd in een stam- of basisgroep. Voor zowel de jongere als oudere kinderen zijn er activiteiten. We sluiten aan bij de ontwikkeling van de kinderen en zorgen voor passende activiteiten en materialen. We differentiëren; we passen ons aanbod en pedagogisch handelen aan op de individueel interesses, behoeften en mogelijkheden.

Bij de intake bespreekt de pedagogisch medewerker met ouders en kind in welke stam- of basisgroep het kind geplaatst wordt. Met behulp van foto's of een rooster, maakt het team zichtbaar wie per dag werkzaam zijn op de groep. Zo zien de ouders en kind bij binnenkomst meteen wie wanneer werkt.

Basisgroepen in de Buitenschoolse opvang

In een vestiging met meer BSO-basisgroepen worden de basisgroepen ingedeeld naar leeftijd, ontwikkelingsfase en zorgbehoefte van het kind. Het aantal in te zetten pedagogisch medewerkers wordt met behulp van de rekentool 1Ratio bepaald op basis van het totaal aantal aanwezige BSO-kinderen op de vestiging.

Het gezamenlijke eet- en drinkmoment in de eigen basisgroep vormt voor de BSO-kinderen een herkenbaar moment en draagt bij aan de emotionele veiligheid. Dit moment wordt begeleid door in ieder geval één (zo mogelijk vaste) pedagogisch medewerker. Bij aanwezigheid van meer pedagogisch medewerkers dan groepen wordt in het team afgesproken in welke groep(en) een tweede of derde pedagogisch medewerker meehelpt bij het eet- en drinkmoment. Deze verdeling gebeurt op basis van het aantal aanwezige kinderen en hun (zorg)behoeften. Bij aanwezigheid van minder pedagogisch medewerkers dan er groepen zijn kunnen twee of meer groepen samen opgevangen worden door één pedagogisch medewerker. Kinderen blijven dan behoren tot hun eigen basisgroep.

Gedurende de activiteiten en vrij spel kiezen de kinderen uit het activiteitsaanbod of de spelmogelijkheden van de vestiging. De vaste groepsindeling wordt dan losgelaten. De pedagogisch medewerkers verdelen zich over de vestiging, waarbij, met het oog op verantwoorde kinderopvang, de volgende criteria gelden:

- Er is steeds toezicht op alle kinderen die in de BSO spelen, binnen en buiten. Kinderen die met een zelfstandigheidsverklaring buiten de vestiging spelen vallen op die momenten niet onder het toezicht.
- Er is meer toezicht/begeleiding bij een activiteit naarmate deze meer uitdagend is, of de deelnemende kinderen meer aandacht nodig hebben.

In het pedagogisch plan van de locatie zijn de omvang en de maximale groepsgrootte van de basisgroepen beschreven.

Gebruikmaken van een andere dan de vaste stamgroep of basisgroep

Met voorafgaande schriftelijke toestemming van de ouders kan het kind tijdelijk (totdat plaats is in de vaste groep) gebruikmaken van een tweede stam- of basisgroep (Zie artikel 9 lid 9 (voor KDV) en artikel 18 lid 4 (voor BSO) van het Besluit kwaliteit kinderopvang). Bij de intake op de locatie wordt besproken hoe de opvang in groepen plaatsvindt. De pedagogisch medewerker bespreekt welke de andere groep van het kind is. Als het kind van groep verandert, wordt opnieuw besproken welke de nieuwe vaste groep is, en welke de tweede groep waarvan het kind tijdelijk (totdat plaats is in de vaste groep) gebruik kan maken. De ouder geeft toestemming voor tijdelijke opvang in een tweede groep met het ondertekenen van de opvangovereenkomst. De gegeven toestemming voor tijdelijke opvang in één andere groep geldt voor tijdelijke periodes binnen de contractduur. Het kind maakt – in het geval er meerdere groepen op een locatie worden opgevangen – in de volgende situaties tijdelijk gebruik van één andere groep:

- Wanneer de vaste groep gesloten is; in vakantietijd, op rustige dagen en/of aan het begin en/of einde van de dag.
- Bij afname van extra uren en bij ruilen van dagdelen, wanneer dit niet mogelijk is op de eigen stam- of basisgroep.
- Wanneer een vaste groep moet sluiten vanwege een onvoorziene omstandigheid. De situaties zijn in het Pedagogisch plan van de locatie nader gespecificeerd.

Komt een kind extra of op een ander dagdeel (bijvoorbeeld vanwege ruilen), dan krijgt het extra aandacht van de pedagogisch medewerkers. Is het kind al vertrouwd met kinderopvang, dan is een extra dag komen meestal geen probleem. Kent het kind geen andere kinderen, dan helpt de pedagogisch medewerker met interactie. Als wij merken dat een kind last heeft van het ruilen van dagen, bespreken we dit met de ouders. Het Reglement Kinderopvangvoorzieningen van Kibeo beschrijft de voorwaarden voor ruilen en afnemen van extra dagdelen.

Buitenschoolse opvang in de vakantie en op schoolvrije dagen

Gedurende de schoolvakanties en incidenteel op schoolvrije dagen kan Kibeo buitenschoolse opvang aanbieden op een andere BSO-vestiging dan de vaste BSO-vestiging van het kind. Tijdens schoolvakanties wordt op verschillende vestigingen de VakantiemiX aangeboden. In de ouderportal wordt gepubliceerd welke vestigingen dit zijn. Ouders melden in de ouderportal hun kind aan voor de VakantieMix van hun keuze.

Tijdens de VakantiemiX wordt een afwisselend, uitdagend en vooral actief vakantieprogramma aangeboden. Door middel van de DoenKids-database beschikken de pedagogisch medewerkers over een selectie aan activiteiten en thema's hiervoor. Het kind ontmoet in de VakantiemiX andere kinderen, kan deelnemen aan diverse activiteiten en kan zo sociale en persoonlijke vaardigheden verder ontwikkelen.

Op de VakantiemiX worden de groepen gevormd afhankelijk van het aantal aanmeldingen. Elk kind wordt geplaatst in de groep die het beste past wat betreft leeftijd en ontwikkelingsniveau. Uiteraard wordt zorg gedragen voor het welbevinden van elk kind. Er wordt gestreefd naar inzet van voor het kind bekende pedagogisch medewerkers in de VakantiemiX. Pedagogisch medewerkers zorgen voor een rustige kennismaking met en tussen de kinderen en reageren sensitief en responsief op de behoeften van elk kind. Als de kinderen nog geen andere kinderen kennen, worden ze ondersteund bij de sociale interacties. De pedagogisch medewerkers betrekken de andere kinderen bij een warme ontvangst en een zo aangenaam mogelijke start. Door het kind tevens eigenaarschap in de ruimte en de omgeving te bieden en doordat het zelf keuzes mag maken, creëren we een omgeving waarin het kind zich op eigen tempo prettig mag gaan voelen. Door middel van de kindgegevens in het vestigingsportaal is de pedagogisch medewerker op de hoogte van bijzonderheden van het kind. Indien het kind een bijzondere zorgbehoefte heeft, wordt gezorgd voor een aparte overdracht.

Opendeurenbeleid

Binnen Kibeo werken er verschillende kindcentra met het 'opendeurenbeleid'. Dit is een pedagogische aanpak binnen kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang die het streven naar veiligheid en geborgenheid combineert met het streven naar uitdaging en vrije keuze voor kinderen. Kinderen kunnen de eigen ruimte verlaten.

Wanneer een kind er behoefte aan heeft, kan en mag hij verder kijken dan zijn eigen vertrouwde groep. Op de gang en in de andere groepsruimtes zijn andere kinderen, pedagogisch medewerkers en ander speelmateriaal. Wanneer er op een groep bijvoorbeeld een knutselactiviteit wordt georganiseerd, dan kunnen alle kinderen daaraan mee doen. Dus ook als het kind niet op de betreffende groep zit. Het werken met open deuren betekent een verruiming van de interactiemogelijkheden met andere kinderen.

Door de deuren open te zetten, krijgen kinderen meer ruimte en mogelijkheden om relaties te leggen, ook buiten de stamgroep. Op de vestiging wordt in het pedagogische plan van de locatie aangegeven voor welke activiteit(en) de kinderen de stamgroep verlaten.

Werken met minder beroepskrachten (drie-uursregeling)

In de hele dagopvang en op dagen dat de BSO de hele dag geopend is, bijvoorbeeld de vakantie-BSO, mogen we gedurende drie uur werken met minder beroepskrachten. De tijden waarop we hiervan gebruikmaken zijn in het pedagogisch plan vermeld en komen overeen met de rustige momenten in de dagindeling van de groep. Wanneer de situatie op de groep het niet toelaat dat een medewerker de groep verlaat, wordt het tijdstip van afwijken verschoven. Dit is bijvoorbeeld het geval tijdens maaltijden, wanneer er onrust is op de groep of wanneer veel kinderen tegelijkertijd om verzorging vragen. Tijdens het VE-aanbod wordt niet afgeweken.

Dagindeling

Het dagritme en de groepssamenstelling zijn belangrijke pedagogische middelen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Een terugkerende dagindeling zorgt voor regelmaat en biedt kinderen structuur. Zo weet het kind welke activiteiten dagelijks terugkomen. Op die manier worden overgangsmomenten zoals opruimen, jas en schoenen aandoen vaste herkenningspunten voor een kind. De dagindeling hangt inzichtelijk op elke groep. Binnen de dagindeling zorgen we voor balans tussen rustige en actieve momenten. En de afwisseling in vrij spel, spelen in groepjes en een gerichte

activiteit. Dit wordt op een herkenbare volgorde en manier aangeboden voor kinderen, wel met enige flexibiliteit. We spelen in op de situatie. We gaan elke dag naar buiten.

Spel en activiteiten

Kinderen ontwikkelen en leren door te spelen, te kijken, en elkaar en volwassenen te imiteren. Vooral tijdens spontane zelfgekozen activiteiten leren ze veel. Kibeo zorgt daarom altijd voor een uitdagende speel- en leeromgeving, zowel binnen als buiten. De pedagogisch medewerkers creëren kansen door gerichte activiteiten of bepaald materiaal aan te bieden en spelen met de kinderen mee. Ze volgen hun belangstelling, helpen de kinderen hun plannen te realiseren, stellen vragen en zorgen voor een balans tussen vertrouwde herhaling en nieuwe uitdagingen.

Het materiaal wat op de groepen aanwezig is past bij de verschillende leeftijden en voldoet aan onderstaande punten:

- Het is uitdagend, stimulerend en afwisselend;
- Het geeft kinderen nieuwe uitdagingen en houdt het spel interessant;
- Het is geschikt voor zowel het alleen spelen als het samen spelen;
- Het materiaal laat voldoende (culturele) diversiteit zien;
- Het (spel)materiaal is beschikbaar en toegankelijk voor alle kinderen.

De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen tijdens de dag een aantal activiteiten aan. Het gaat hierbij om het stimuleren van de spraak- en taalontwikkeling, sociaal-emotionele vaardigheden, motorische-, zintuiglijke- en denkvaardigheden, creatieve ontwikkeling en rekenvaardigheid. Bij de activiteiten gaat het altijd om spelend ontdekken, bijvoorbeeld met taal- en rekenspelletjes, knutselactiviteiten en liedjes. Door het spel op de juiste manier aan te moedigen, krijgen kinderen nieuwe vaardigheden sneller onder de knie en maken ze op natuurlijke wijze een brede ontwikkeling door. De pedagogisch medewerkers maken per groep een activiteitenplan, waarin staat welke activiteiten worden aangeboden.

Feesten en rituelen geven de kinderen een saamhorigheidsgevoel en bieden structuur. De pedagogisch medewerkers organiseren feestelijke activiteiten zoals een zomerfeest, Sinterklaas, Kerst, Suikerfeest.

Thema's

Een goede manier om kinderen te stimuleren in hun ontwikkeling is het aanbieden van thema-activiteiten. De thema's die we aanbieden zijn gebaseerd op de (VE-)methode. Daarnaast kiezen we thema's naar aanleiding van belangrijke gebeurtenissen of de interesses van de kinderen. Bij het kiezen en uitwerken van activiteiten en thema's houden de pedagogisch medewerkers rekening met de culturele achtergrond van de kinderen. Op de BSO gebruiken we hiervoor de online databank vol met inspiratie en activiteiten DoenKids.

Mediawijs

Op een aantal vestigingen zijn multimedia aanwezig. Deze apparaten bieden kinderen ontspanning, maar worden gericht ingezet. Bijvoorbeeld in het kader van een thema. De pedagogisch medewerker stimuleert het kind om op een actieve en verantwoorde wijze met deze middelen om te gaan. Zo begeleidt ze de kinderen bij het gebruik van internet en zorgt voor computergames van goede kwaliteit. Samen met de kinderen spreekt de pedagogisch medewerker af op welke manier en hoelang zij gebruik mogen maken van de multimedia.

Kibeo is van mening dat gewelddadige, discriminerende en seksueel getinte programma's en computerspelletjes niet thuishoren op de BSO. Voor het kijken van films en tv-programma's raadplegen de pedagogisch medewerkers altijd eerst de site van Kijkwijzer. Kijkwijzer waarschuwt ouders tot welke leeftijd een televisieprogramma of film schadelijk kan zijn voor kinderen.

Buitenspelen

Bij Kibeo is voldoende sporten en bewegen belangrijk. Dit is niet alleen goed voor de gezondheid, maar ook voor de ontwikkeling van een kind. Het maakt kinderen sterker en socialer. Daarnaast is het goed voor:

- De motoriek.
- De cognitieve ontwikkeling.
- De gezondheid.

Voldoende beweging voorkomt overgewicht en verlaagt het stressniveau.

Kindvolgsysteem

Als instrument om het welbevinden en het ontwikkelingsverloop van individuele kinderen in de opvang te volgen, gebruikt Kibeo het observatie- en registratiemiddel KIJK! of KidsKonnnect in de dagopvang. Hiermee volgen pedagogisch medewerkers de kinderen in hun ontwikkeling en zien zij of alles volgens verwachtingen verloopt. Wanneer de pedagogisch medewerker signaleert dat er bijzonderheden in de ontwikkeling van het kind zijn, komt het kind in aanmerking voor een indicatie Voorschoolse Educatie (VE). Indien er op een locatie met een ander registratiesysteem gewerkt wordt staat dit beschreven in het pedagogisch plan van de locatie.

De observaties die we verzamelen en de uitkomsten hiervan worden jaarlijks tijdens een oudergesprek met de ouders besproken. Ouders ontvangen een uitnodiging voor dit gesprek en na afloop krijgen zij het ouderrapport toegestuurd. In de buitenschoolse opvang gebruikt Kibeo een apart instrument om het welbevinden in kaart te brengen, namelijk Dé Grote BSO vragenlijst.

5. Ouder aan het stuur

Een positieve relatie tussen verschillende opvoeders versterkt het gevoel van veiligheid en welzijn bij het kind. Pedagogisch medewerkers en ouders hebben regelmatig contact met elkaar over het welzijn van het kind. Zij zijn elkaars partners in de opvoeding van de kinderen.

Ouders informeren de pedagogisch medewerker over de verzorging en hoe zij thuis hun kind opvoeden. De pedagogisch medewerkers staan open voor opvattingen en wensen van de ouders en passen deze, voor zover dat mogelijk is binnen de groep, toe.

Ouderinspraak

Kibeo stelt in samenspraak met ouders haar beleid vast of bij en voert dit beleid uit.

Op elke vestiging is in principe een Locatie Ouderraad (LOR) gevormd. Ouders kunnen zich hiervoor opgeven. In deze ouderraad worden zaken besproken die direct betrekking hebben op de betreffende vestiging. Een aantal keer per jaar overleggen de leden van de LOR. De vestigingsmanager kan bij dit overleg aanschuiven. Samen met de ouderraad organiseren de pedagogisch medewerkers activiteiten. Wanneer het op een vestiging niet lukt om een Locatie Ouderraad te vormen, vindt alternatieve ouderraadpleging plaats, door onder andere ouders via het vestigingsnieuws te informeren.

Kibeo heeft ook een overkoepelende ouderraad: de Cliëntenraad. Zij vertegenwoordigt de Locatie Ouderraden die haar gemachtigd hebben. De Cliëntenraad behartigt de belangen van ouder en kind. Daarnaast adviseert zij de bestuurder over alles wat direct of indirect van invloed is op de kwaliteit van de opvang. De leden van de Cliëntenraad zijn ouders die gebruikmaken van dagopvang of buitenschoolse opvang. De locatieouderraden kunnen de Cliëntenraad machtigen om hun adviesrecht op algemene zaken uit te oefenen.

6. Samenwerking met basisscholen en andere organisaties

Kinderen zijn continu in ontwikkeling. Kibeo vindt het belangrijk dat er een doorgaande lijn is op het gebied van pedagogisch klimaat, routines en ontwikkel- en leerlijnen. Er wordt intensief samengewerkt met de basisscholen.

Als het kind naar basisschool gaat en naar de BSO van Kibeo, is er een (warme) overdracht van zijn of haar ontwikkelingsgegevens. Dit gebeurt met toestemming van de ouders, middels het kindvolgsysteem. Wanneer het kind na de dagopvang gebruik gaat maken van de buitenschoolse opvang van Kibeo, wordt het kinddossier gecontinueerd.

Waar Kibeo participeert in een brede school of (Integraal) Kindcentrum wordt er gestreefd naar het vormen van één pedagogisch-didactische aanpak, een doorgaande lijn van 0 tot en met 12 jaar, maar ook een doorgaande lijn in de dag voor de kinderen. Aspecten als één gebouw, één team en één leiding komen daarbij ook aan de orde. Voor de kinderen betekent dit dat er een vloeiende overgang is tussen opvang en onderwijs, dat er een breed aanbod is en dat medewerkers elkaar kennen en onderling afspraken maken.

Er is regelmatig contact tussen Kibeo en de GGD-jeugdverpleegkundige. Contacten met andere voorzieningen voor jeugdgezondheidszorg (bijv. CJG, Juvent, Intervence, Auris, Kentalis) kan voorkomen als daar aanleiding toe is en als ouders hiervoor toestemming geven. Wanneer blijkt dat een kind extra begeleiding nodig heeft die Kibeo niet kan bieden, wordt in overleg met de ouders en eventuele hulpverlening gekeken wat nodig en mogelijk is.

7. Inzet stagiaires, beroepskrachten in opleiding, groepshulp, andersgekwalficeerde medewerkers en vrijwilligers

Stagiairs en pedagogisch medewerker in opleiding

Kibeo is een erkend leerbedrijf. Studenten leren de praktijk van de opleiding die zij volgen kennen op de werkvloer en pedagogisch medewerkers leren weer van de studenten.

Kibeo geeft prioriteit aan stagiaires van beroepsgerichte opleidingen voor de kinderopvang. Deze stagiaires vormen het toekomstig personeel.

Bij een kortdurende stage (1-3 maanden) is er vooral sprake van oriëntatie. De stagiair is aanwezig op de groep en observeert de gang van zaken. Incidenteel kan zij een kind helpen bij een activiteit. De stagiair voert verder geen zelfstandige taken uit met de kinderen.

Een langdurige stage biedt mogelijkheden voor het opbouwen van het contact tussen stagiair en kind(eren). We gaan uit van één stagiair per groep. Stagiaires hebben een Verklaring Omtrent Gedrag en zijn geregistreerd in het Persoonsregister.

Gedurende de stageperiode wordt de stagiair begeleid in het (aan)leren van kennis, vaardigheden en een professionele beroepshouding. De begeleiding is een taak van de werkbegeleider. De werkbegeleiders worden ondersteund door de praktijkbegeleiders.

Welke taken de stagiair op de groep en met de kinderen kan uitvoeren, wordt gedurende de stageperiode periodiek vastgesteld aan de hand van een beoordeling van zijn of haar vaardigheid.

De CAO kinderopvang beschrijft onder welke voorwaarden stagiairs en pedagogisch medewerkers in opleiding formatief ingezet mogen worden. Voldoet de student niet aan de voorwaarden, dan wordt zij uitsluitend boventallig ingezet.

Groepshulp

De groepshulp werkt groepsondersteunend (d.w.z. altijd boventallig) op de vestiging. Bij Kibeo heeft de groepshulp de focus op huishoudelijke en facilitaire werkzaamheden. De groepshulp voert bijvoorbeeld ter ondersteuning licht huishoudelijke werkzaamheden uit, waaronder het klaarzetten van de broodmaaltijd, verzorgen van de was en verschonen van de bedjes.

Andersgekwalficeerde medewerkers (BSO)

In de buitenschoolse opvang en tijdens de VakantiemiX kunnen soms workshops georganiseerd worden die gegeven worden door personen met een bijzondere expertise, bijvoorbeeld in kunst, sport, muziek, techniek, natuurbeleving of anders. Deze workshopspecialist draagt bij aan verrijking van het activiteitenaanbod op de vestiging en daarmee aan de ontwikkeling van het kind. Kinderen maken kennis met nieuwe kennisgebieden en ontwikkelen een bredere kijk op de wereld. Dit past in de pedagogische visie en doelen van Kibeo. Indien op de vestiging een speciale workshop wordt gegeven, worden ouders hiervan via de portal op de hoogte gesteld.

Workshopspecialisten – indien geen gekwalificeerd pedagogisch medewerker - mogen onder voorwaarden formatief ingezet worden in de BSO als “andersgekwalficeerde beroepskracht”. De

andersgekwalficeerde beroepkracht moet dan een erkende pedagogische module hebben afgerond en wordt uitsluitend ingezet náást een gekwalficeerde pedagogisch medewerker. Op die manier wordt de pedagogische kwaliteit van het aanbod geborgd.

Vrijwilligers

Bij bepaalde activiteiten kunnen de pedagogisch medewerkers worden ondersteund door vrijwilligers, bijvoorbeeld bij sportactiviteiten, voorlezen of bij een feest.

Kibeo hanteert hierbij de volgende regels:

- De vrijwilliger wordt niet ingezet in de formatie voor de beroepskracht-kindratio en volgt de aanwijzingen van de beroepskracht.
- De vrijwilliger helpt de kinderen uitsluitend met spel of activiteiten, niet met naar het toilet gaan of verschonen.
- De vrijwilliger is nooit alleen met een of meer kinderen.
- De inzet van vrijwilliger(s) wordt afgestemd met de Locatie Ouderraad (LOR).
- De vestiging informeert de ouders dat er een vrijwilliger werkzaam is en op welke dagen.
- De vrijwilliger beschikt over een actuele Verklaring Omtrent Gedrag en is geregistreerd in het Persoonsregister.

Het beleid Vrijwilligers beschrijft de begeleiding van vrijwilligers.

8. Voorschoolse Educatie (VE)

Visie op VE

Kibeo kiest ervoor om op al haar vestigingen te werken met VE voor de kinderen van 0-4 jaar. Degenen die in aanmerking komen voor extra dagdelen en extra aandacht, gaan naar de reguliere groepen. Zo zorgen we ervoor dat kinderen zoveel mogelijk samen worden opgevangen en niet al op jonge leeftijd in aparte groepen worden geplaatst.

Kinderen staan te trappelen om nieuwe dingen te ontdekken. Ze doen binnen de opvang spelenderwijs nieuwe spel- en leerervaringen op. De pedagogisch medewerkers stimuleren ieder kind in zijn of haar brede ontwikkeling met gebruik van de VE-methode Puk of Bas. We werken met Puk omdat deze focust op vier ontwikkelingsgebieden en differentieert naar leeftijd. De methode Bas sluit aan bij de identiteit van de reformatorische vestigingen.

Kinderen die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken (doelgroepkinderen), worden extra gestimuleerd in hun ontwikkeling. Kibeo heeft verschillende procedures ontwikkeld om hun ontwikkeling te meten. In alle gemeenten waar Kibeo (VE)voorzieningen heeft, is er een zorgnetwerk opgebouwd om ouders en kinderen te ondersteunen als dit nodig is of waarnaar ouders kunnen worden doorverwezen. Dit zorgnetwerk kan ook ingezet worden voor de buitenschoolse opvang.

Als een peuter een extra steuntje in de rug nodig heeft, bijvoorbeeld vanwege een taal- of spraakachterstand, dan komt hij of zij in aanmerking voor een extra dagdeel opvang. Het consultatiebureau geeft deze verwijzing.

Spelen én nieuwe dingen leren

Met de verschillende activiteiten stimuleren we diverse ontwikkelingsgebieden. Dit gebeurt allemaal op een speelse, ontspannen manier. Zo werken we onder andere aan:

Spraak- en taalvaardigheid

Voorlezen, samen liedjes zingen en veel praten en gesprekken voeren met de peuters. Dit zijn een paar voorbeelden waarmee we aan de spraak- en taalvaardigheid werken. Op deze manier lokken we hen uit om taal te gebruiken, werken we aan de woordenschat en aan begrijpend luisteren. Per thema staan er tien woorden centraal waar we een periode extra aandacht aan besteden en die we laten terugkomen in onze activiteiten.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Door bepaalde spelletjes te doen, zoals een rollenspel of simpelweg door samen te spelen, stimuleren we de sociaal-emotionele ontwikkeling. Zo leert een kind keuzes te maken en om te gaan met zichzelf én met anderen.

Motorische en zintuiglijke ontwikkeling

De kinderen kunnen onder andere met duplo of puzzels aan de slag. Ook is er de ruimte om samen te bewegen, bijvoorbeeld op liedjes. Zo ontwikkelt een kind fijne en grove motoriek, lichaamsbesef en sensomotoriek. Dit laatste is de wisselwerking tussen zintuigen en bewegen. Deze twee

vaardigheden samen zorgen er bijvoorbeeld voor dat het kind een bal kan vangen: hij of zij ziet de bal aankomen, steekt de armen uit en vangt de bal.

Eerste rekenprikkel

Hoeveel stukjes mandarijn eet je? En uit hoeveel blokken bestaat deze toren? Door middel van verschillende activiteiten besteden we aandacht aan de beginnende rekenontwikkeling bij de peuters. Begrippen zoals groot/klein, kort/lang, sorteren en het beginnend tellen komen hierbij aan bod.

De (VE-)inrichting

De ruimte moet veilig en vertrouwd zijn. Dit zorgt voor emotionele veiligheid van het kind. Een ruimte moet herkenbaar zijn, zeker vanuit kind hoogte. Er moet duidelijk zijn waar kinderen kunnen slapen, eten en spelen. De verschillende hoeken dragen bij aan betrokkenheid van de kinderen.

Om de ontwikkeling over verschillende gebieden te stimuleren, kiest Kibeo voor een aantal vaste pedagogische hoeken:

- De huishoek
- De constructiehoek
- De leeshoek
- De puzzel- en spelletjeshoek

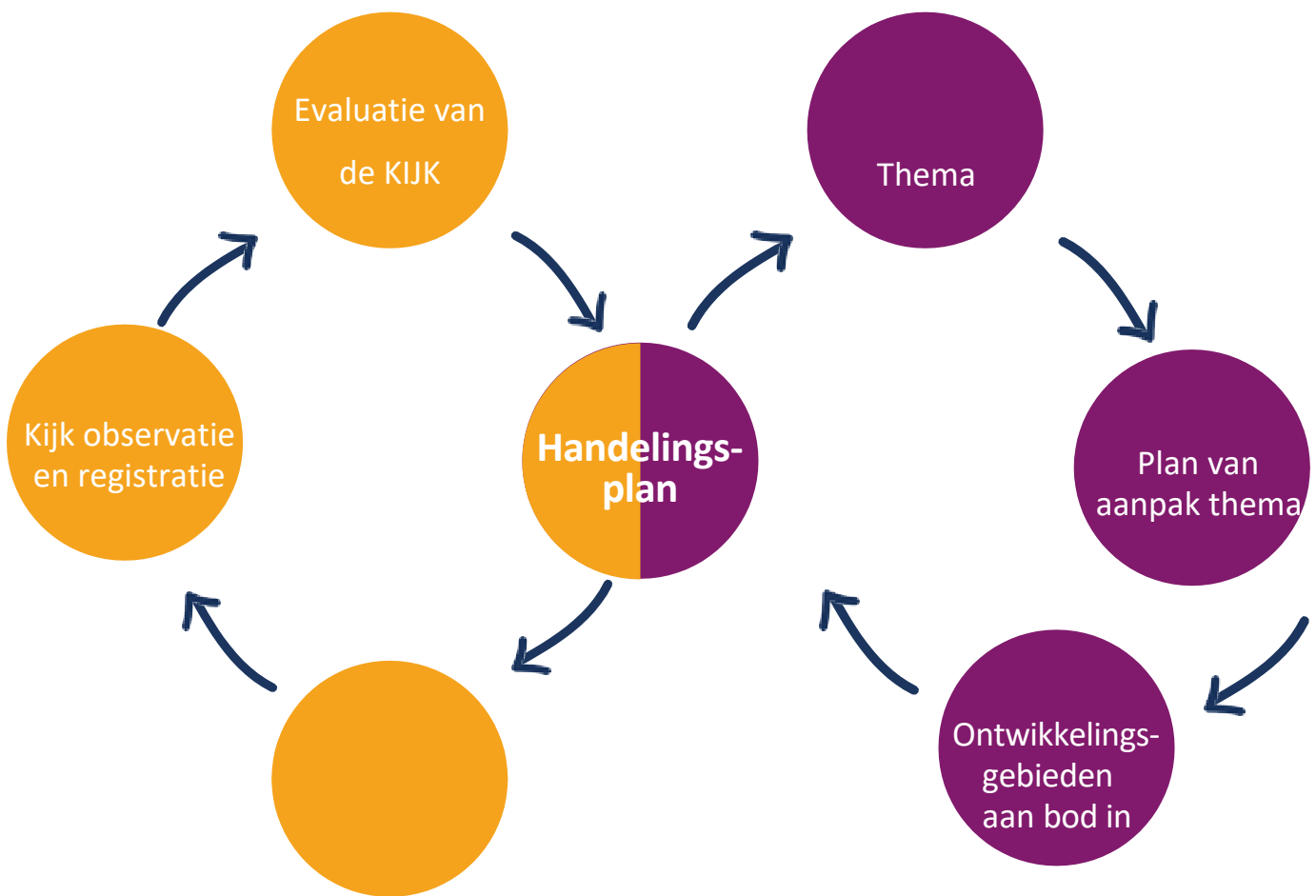
Naast de vaste hoeken kunnen er ook andere (tijdelijke) pedagogische hoeken worden ingericht zoals:

- Zand-water tafel
- Klim- en klauterhoek
- Creatieve hoek

Het materiaal en de inrichting past bij de verschillende ontwikkelingsfasen van de kinderen en voldoet aan onderstaande punten;

- Er zijn verschillende (afgescheiden) hoeken die elk de nadruk leggen op het stimuleren van een of meerdere ontwikkelingsgebieden;
- De ruimte is uitdagend. Kinderen kunnen ontdekken, grenzen verleggen en zelfstandig dingen ondernemen; Door materialen af te wisselen blijft het interessant.
- Er kan alleen of samen gespeeld worden;
- Kinderen kunnen zelf bij speelmateriaal. Dit ligt op kind hoogte en in open kasten;
- Ontwikkelmateriaal laat (culturele) diversiteit zien;
- Eigen plek. Kinderen hebben een eigen plek in de ruimte voor de eigen spullen. Een vaste slaapplek. En een huisje waarop foto's van het kind met zijn familie te zien is.

Plan Check Do Act Cyclus voor Voorschoolse Educatie:

Aanbod van activiteiten

Aanbod van activiteiten en de wijze waarop de ontwikkeling wordt gestimuleerd op het gebied van taal, rekenen, motoriek, sociaal emotionele ontwikkeling:

De pedagogisch medewerkers stellen voor ieder thema wat ze op de groep uitvoeren (gedurende 4 tot 6 weken) een plan van aanpak Uk & Puk of Bas op. Dit plan beschrijft:

- Welke activiteiten er worden aangeboden;
- Aan welk ontwikkelingsgebied ze werken (spraak-taal, sociaal emotioneel, motoriek en rekenprikkel);
- te denken valt aan samen liedjes zingen, voorlezen, knutselwerkjes maken en spelletjes spelen
- Wanneer en waar (binnen, buiten, in de kring, ochtend, middag);
- Voor wie (grote groep, gesplitste groep, kleine groep of individueel).
- Extra activiteiten voor de doelgroep kinderen.
- Activiteit in het kader van de ouderbetrokkenheid;
- Punten voor de evaluatie.

In de dagindeling geven we aan wanneer we aan VE werken. In het Pedagogische plan van de locatie staat beschreven hoe we voldoen aan de urennorm. In het plan van aanpak thema op de locatie staan de locatie specifieke activiteiten beschreven.

Activiteiten worden uitgevoerd door middel van de methode Uk & Puk of Bas en afgestemd op wat het kind op dat moment nodig heeft in zijn ontwikkeling.

Onze geschoolde pedagogisch medewerkers werken met thema's die aansluiten bij de belevingswereld en het dagritme van ieder kind. Bijvoorbeeld thema's zoals 'Ik en mijn familie' en 'Dit ben ik!'.

We werken telkens met een ander thema, waarmee we met elkaar een aantal weken aan de slag gaan. Tijdens het thema 'Eet smakelijk' proeven de kinderen bijvoorbeeld stukjes groente en fruit en ontdekken ze of het lukt om met een vork te eten. Maar ook leren de kinderen waar eten vandaan komt en knutselen ze een eigen placemat.

Voor ieder thema maken de pedagogisch medewerkers van het kind een plan van aanpak met verschillende activiteiten. Deze zijn afgestemd op de leeftijd en de ontwikkeling van de kinderen. Benieuwd naar het plan? Dit kan worden ingezien op de groep van het betreffende kind.

De groepsruimte richten we in met materialen die bij het thema horen. Dit materiaal wordt bewust aangeboden om aan de doelen te werken.

Wijze waarop Kibeo de ontwikkeling van de peuters volgt

Voor alle kinderen in de leeftijd 0-4 jaar gebruiken we een observatie- en registratiesysteem. Hiermee wordt de ontwikkeling van kinderen van 0-4 jaar in kaart gebracht en een daarop afgestemd aanbod geboden.

De pedagogisch medewerker maakt voor de doelgroepkinderen n.a.v. de observatie een handelingsplan. Het handelingsplan beschrijft de aandachtsgebieden in de ontwikkeling. Er wordt een begeleiding- en activiteitsaanbod geformuleerd voor het kind en het doel dat men wil bereiken. De doelen moeten kort en haalbaar zijn voor het kind. Zowel de observatie als het handelingsplan wordt besproken met de ouders. De activiteiten voor het kind worden geïntegreerd in het plan van aanpak Uk & Puk en Bas. Na 3 maanden evalueert de pedagogisch medewerker het handelingsplan met de ouders en stelt dit plan eventueel bij. Na 6 maanden vult de pedagogisch medewerker voor de doelgroepkinderen opnieuw het kindvolgsysteem in.

Ouderbetrokkenheid bij VE

Tijdens het oudergesprek bespreken we wat de ouders kunnen doen om thuis de ontwikkeling van het kind te stimuleren. Dit doen we op basis van resultaten uit het kindvolgsysteem en het handelingsplan (indien van toepassing). Dit oudergesprek vindt minimaal twee keer per jaar plaats, vaker indien nodig.

Voor elk ontwikkelingsgebied zijn er "ontwikkeltassen". In deze tassen zitten materialen waarmee de ouders thuis samen met het kind spelenderwijs de ontwikkeling stimuleren. Deze ontwikkeltassen

kunnen tijdens dit oudergesprek worden meegegeven, maar dit kan ook tijdens de haal- en brengmomenten.

Ouders worden dagelijks nauw betrokken bij de belevenissen op de groep. Dit heeft een positieve invloed op de ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerkers spreken de ouders standaard tijdens het brengen en halen. Ook via onze ouderportal worden ouders op de hoogte gehouden; bijvoorbeeld over welke activiteiten er zijn gedaan.

Voorafgaand aan het thema wordt de themabrief verstuurd. In deze themabrief krijgen ouders uitleg over het thema, maar ook tips om thuis aan te sluiten bij dit thema. Dit zorgt voor samenhang tussen thuis en Kibeo, wat de ontwikkeling van het kind ten goede komt. Ook organiseren we activiteiten op de groep waar ouders aan deel kunnen nemen.

Aansluiting met en overdracht naar de basisschool

Met toestemming van de ouders wordt de registratie overgedragen aan de basisschool. Zo nodig schakelen we, in overleg met de ouders, de intern begeleider van de school in. Deze kijkt of én wat voor extra hulp het kind nodig heeft op de basisschool. Zo bieden we direct hulp als het kind naar school gaat. Binnen alle gemeenten werkt Kibeo met basisscholen samen. Dit kan in de vorm van samen buitenspelen, werken aan eenzelfde thema, gezamenlijke activiteiten of samenvoegen van de kinderopvang en de school. Dit alles zorgt ervoor dat overgang naar de basisschool voor peuters heel natuurlijk is. Hoe de samenwerking vorm krijgt, wordt beschreven in het pedagogisch plan van de locatie.

Inzet pedagogisch beleidsmedewerker VE

Het is belangrijk dat de (VE-)kwaliteit hoog is. De pedagogisch beleidsmedewerker VE is bij Kibeo de Intern begeleider Kinderopvang (vanaf hier: ib'er). Elke ib'er heeft een eigen regio. De ib'er werkt deels mee op de groep en heeft hierbij een signalerende en coachende rol. Ze leggen de verbinding tussen het beleid en de praktijk. Daarnaast richt de ib'er zich op doelgroepkinderen die behoefte hebben aan meer zorg en aandacht. Dit kan door middel van observatie en individuele begeleiding van het kind, maar ook het adviseren van pedagogisch medewerkers in het pedagogisch handelen met betrekking tot het kind. Hiervoor wordt op iedere vestiging per doelgroepkind tien uur ingezet. De ib'er registreert deze uren. De ib'er zit ook middenin het zorgnetwerk van die regio; zij initiëren en onderhouden contact met externe zorgorganisaties. Ze nemen deel aan de kindbespreking met de JGZ om de doelgroepkinderen te bespreken.

Bijlagen

Bijlage 1. Reformatorisch label

De beschrijving van het reformatorisch label is een aanvulling op het algemeen Pedagogisch beleid. Het algemeen Pedagogisch beleid is tevens van kracht op de reformatorische locaties.

Kibeo onderscheidt zich onder andere door reformatorische opvang aan te bieden. Identiteit heeft in gezin, kerk en kindcentrum veel raakvlakken. Het gebruik kunnen maken van opvang op christelijk-reformatorische grondslag biedt kinderen veiligheid en herkenbaarheid. Op deze vestigingen is de Bijbel een belangrijk uitgangspunt in de manier waarop we omgaan met elkaar. De christelijk reformatorische identiteit vormt de rode draad. Om de identiteit tot uiting te laten komen wordt er gekozen voor pedagogisch medewerkers met een reformatorische achtergrond. In het handelen laten pedagogisch medewerkers zich leiden door de christelijke waarden en normen.

Vestigingen sluiten aan bij de grondslag van de school waarmee samenwerking plaatsvindt, dit staat beschreven in het Pedagogisch plan van de vestiging.

1.1 Pedagogische kwaliteit

Het reformatorisch label van Kibeo realiseert een pedagogisch klimaat waarin kinderen tussen 0 en 13 jaar opgroeien in een omgeving waarbij de Bijbel het uitgangspunt is.

Vanuit Bijbels oogpunt zien we kinderen als gave van God gegeven aan de ouders, een mooie en belangrijke gebeurtenis. In de Bijbel is opvoeding naadloos verbonden met geloofsopvoeding. Dat ouders voor hun kinderen zorgen is iets heel natuurlijks. De ouder-kindrelatie is voor een gezonde ontwikkeling van kinderen erg belangrijk en onvervangbaar.

Kinderopvang levert een positieve bijdrage aan de ontwikkeling en vaardigheden van kinderen. Op de lange termijn zijn de effecten: sociale vaardigheden, taalvaardigheden, ontwikkeling van woordenschat én leervaardigheden.

Opvoeden is mooi en erg belangrijk, het gaat alleen niet altijd vanzelf. Kibeo streeft er naar een opvoedingspartner te zijn voor ouders. De medewerkers bij Kibeo kunnen meedenken en informatie verstrekken wanneer er vragen, twijfels of onzekerheden zijn bij ouders. Het betreft een adviserende rol, ouders zijn bepalend hoe de opvoeding van kinderen er uit ziet. Het is belangrijk dat ouders blijvend communiceren wat ze daarbij belangrijk vinden. Daardoor kan Kibeo hier rekening mee houden.

We bieden een vertrouwde omgeving waarin kinderen kunnen ontdekken dat ze waardevol en kostbaar zijn in Gods ogen en uniek door de gaven en talenten die ze van Hem hebben ontvangen. We stimuleren de kinderen om eigen talenten te ontwikkelen. Daarnaast bieden we de kinderen contact met leeftijdsgenootjes. Samen spelen, samen delen is daarbij een van de uitgangspunten.

Waarden en normen

In de praktijk wordt de vertaalslag vanuit de Bijbel gemaakt. Dit is leidend voor de manier waarop we met elkaar en onze omgeving omgaan. In de samenwerking tussen medewerkers, kinderen en ouders vinden we het belangrijk om te leven vanuit Bijbelse waarden en normen. We hechten zoal waarde aan het respectvol omgaan met elkaar, hulp bieden aan anderen, eerlijkheid, openhartigheid.

Het reformatorisch label van Kibeo heeft de volgende kernwaarden:

- Liefde
- Vertrouwen
- Verwondering
- Groei

Dagelijks beginnen wij met het voorlezen van een bijbel verhaal aan de kinderen. We zingen liedjes, bidden en danken voor het eten. Hiermee willen wij een aanvulling zijn op de opvoeding thuis.

Daarbij wordt voor alle kinderen de tijd genomen en heerst er rust op de vestigingen.

Fysieke en Emotionele veiligheid

Het is de taak van de pedagogisch medewerkers om zo veel als mogelijk aan te sluiten op de thuissituatie en de basisschool. In de praktijk is het van belang dat er een continue afstemming tussen pedagogisch medewerkers, ouders en de basisschool plaatsvindt. Initiatief hiervoor ligt zowel bij de pedagogisch medewerker als bij de ouder en de basisschool.

Opleiding & Training

Vaste medewerkers, werkzaam op de reformatorische vestigingen, hebben een christelijke achtergrond. Deze achtergrond nemen de pedagogisch medewerkers mee in het overbrengen van de christelijke reformatorische identiteit aan de kinderen.

Bij aanname van nieuw personeel vindt overleg plaats met de basisschool waarmee een samenwerking is. Op deze manier is de basisschool op de hoogte welk personeel werkzaam is bij Kibeo.

1.2. Werkwijze op de groep

Dagindeling

In het dagritme van de reformatorische vestigingen wordt tijdens diverse momenten aandacht besteed aan de christelijke identiteit.

- Kring; openingsgebed, christelijk lied en/of (voor)lezen Bijbelverhaal
- Broodmaaltijd; openen en sluiten met een gebed
- Dag afsluiting; afsluiten met een dankgebed en een christelijk lied

Spel en activiteiten

Gedurende de dag creëren pedagogisch medewerkers kansen door gerichte activiteiten en/of bepaald materiaal aan te bieden met een christelijke identiteit.

- Bijbelse verhalen
- Christelijke liederen en psalmen
- Openen en sluiten met een gebed

Op de reformatorische vestigingen wordt gewerkt met de methode 'Bas in de klas'. Dit is een VVE-programma dat zich richt op de ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van 2 tot 6 jaar. Deze methode wordt ook gebruikt op veel basisscholen waar we mee samenwerken. De combinatie van spelen, leren en werken stimuleert de kinderen in hun ontwikkeling. Binnen de thema's komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Spel
- Taalontwikkeling
- Rekenen
- Sensomotorische en motorische ontwikkeling
- Muziek
- Creatief/handvaardigheid
- Wetenschap/technologie
- Burgerschap

Thema's

Voor de kinderen in de leeftijd van 0 tot 2,5 jaar wordt input gehaald uit de methode 'Uk&Puk'. Bij Uk&Puk zijn tien thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van baby's, dreumesen en peuters. Per thema wordt kritisch gekeken naar de inhoud, en waar nodig aanpassingen gedaan, zodat activiteiten passend zijn bij de christelijke identiteit en bij de methode Bas. In de activiteiten is er aandacht voor de vier ontwikkelingsgebieden:

- Taalontwikkeling
- Sociaal- emotionele ontwikkeling
- Motorische en zintuiglijke ontwikkeling
- Rekenprikkel

Bij het reformatisch label van Kibeo is er ook in de materiaalkeuze aandacht voor de christelijke identiteit zoals bijvoorbeeld:

- Bijbels Kijk en luister van Laura Zwoferink
- Voorleesboeken
- Prentplaten
- Liedjesbundels

Buitenschoolse opvang

Bij de buitenschoolse opvang wordt aandacht besteed aan een ontspannen rustmoment na schooltijd. Pedagogisch medewerkers geven kinderen de ruimte om te bespreken hoe de schooldag was. Samen met de kinderen wordt bekeken wat ze kunnen gaan doen.

Kinderen zijn van nature leergierig. Ze willen de wereld om zich heen leren kennen. Kinderen stellen vragen, Pedagogisch medewerkers begeleiden hen daarin. Naast informatie verzamelen op deze manier is het waardevol dat kinderen onder begeleiding informatie leren te verzamelen.

Er zijn (informatieve) boeken beschikbaar voor de kinderen welke ze zelf kunnen pakken. Daarnaast wordt er met regelmaat aandacht besteed aan het voorlezen van boeken. De boeken die worden aangeboden passen binnen de christelijke identiteit.

Digitale middelen, indien aanwezig, kunnen worden gebruikt om informatie te verzamelen. Digitale middelen worden gebruikt onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers. Schermtijd wordt zo veel als mogelijk beperkt en enkel ingezet wanneer dit een meerwaarde heeft voor de ontwikkeling van kinderen. Pedagogisch medewerkers bereiden kinderen op deze manier voor op de maatschappij waarin informatie- en communicatietechnologie een steeds grotere rol speelt.

Tijdens vakanties wordt een vakantieprogramma aangeboden; de vakantiemix. Binnen dit programma wordt rekening gehouden met de reformatische opvang. Wanneer een onderdeel niet toepasselijk is voor de reformatische opvang wordt een alternatief gezocht.

1.3. Ouder aan het stuur

Zoals al te lezen was in het hoofdstuk Pedagogische kwaliteit is Kibeo zich ervan bewust dat de ouder- kind relatie cruciaal is voor een gezonde ontwikkeling en dat deze onvervangbaar is. Kibeo streeft ernaar een opvoedpartner te zijn voor ouders. Het is essentieel dat ouders betrokken zijn bij de ontwikkeling van het kind. Communicatie tussen ouders en Kibeo is een belangrijke voorwaarde.

Zoals eerder beschreven sluiten wij graag zo veel mogelijk aan bij de christelijke normen en waarden welke thuis gehanteerd worden. Van belang is dat er een continue afstemming is tussen ouders en medewerkers. Initiatief voor deze afstemming kan wederzijds worden genomen.

Liedjesbundels en de planning van de Bijbelverhalen van de vestiging zijn ook beschikbaar voor ouders. Op deze manier kan een verbinding worden gelegd tussen de thuissituatie en het kinderdagverblijf. Tevens een mooie manier om ouderbetrokkenheid te vergroten.

1.4. Samenwerking met basisscholen en andere organisaties

Op het gebied van samenwerking is te zien dat dit per vestiging verschillend is. Dit heeft te maken met de verscheidenheid aan vestigingen in diverse regio's.

Per vestiging wordt onderzocht wat waardevolle samenwerkingsverbanden zijn. In veel gevallen is er contact met de basisschool in de buurt.

Hieronder een overzicht van verschillende samenwerkingsverbanden:

- Nabije basisschool; afstemming met betrekking tot liederen en Bijbelverhalen peuters-kleuters.
- Berséba; landelijke vereniging Reformatorisch Passend Onderwijs voor primair en speciaal onderwijs. Hoe vormgeven zorg voor peuters. Op alle locaties goede afspraken maken over inbreng van kinderen in het ondersteuningsteam (samenwerkingsovereenkomst?).
- Driestar educatief; ter verbreding/verbetering van kennis door middel van nieuwsbrieven en vakbladen.
- Colon; Dienstverlenende organisatie voor en van Zeeuwse reformatorische basisscholen.
- Vereniging Christelijk Primair Onderwijs (VCPOZ); een fusievereniging van reformatorische Zeeuwse basisscholen.
- Hoornbeekcollege; afstemming m.b.t. curriculum, vacaturebank.

Bijlage 2. Wiedewei

2.1. Visie Wiedewei

Het label Wiedewei is een aanvulling op het algemeen Pedagogisch beleid. Het algemeen pedagogisch beleid is tevens van kracht op Wiedewei locaties.

Wiedewei is de groene kinderopvang van Kibeo voor kinderen van 0 t/m 12 jaar. We doen dit onder de naam Wiedewei. Kinderen leren spelenderwijs wat natuur allemaal te bieden heeft. We knutselen met natuurlijke materialen, zaaien groente en fruit in onze eigen moestuin en spelen lekker veel buiten. Bij Wiedewei ontwikkelen kinderen zich optimaal door in de buitenlucht te spelen, leren, ontdekken en samen te bewegen. Ze krijgen de rust en ruimte om te leren over zichzelf en zijn of haar plaats in de wereld.

Bijdragen aan een betere wereld, dat willen we met Wiedewei. Dat klinkt heel groots, maar dat kan je heel gemakkelijk zelf doen. Door bewust te leven met aandacht en respect voor de leefomgeving. Je maakt zelf het verschil. Deze boodschap geven we mee aan kind(eren) die bij Wiedewei komen spelen.

Missie

De wereld vraagt om een generatie die weet wat de natuur en samenleving nodig hebben. Kinderen die opgroeien tot bewuste en sociale volwassenen, met oog voor hun leefomgeving. Die vol zelfvertrouwen opgroeien tot ambassadeurs van een duurzame toekomst.

Bij Wiedewei gaan kinderen met verwondering en aandacht buiten op avontuur. Natuurlijke materialen stimuleren hun creativiteit, fantasie en samenspel met leeftijdsgenootjes. We zaaien en oogsten in de moestuin en ervaren nieuwe smaken door gezonde maaltijden. In de ontspannende buitenlucht gaan we op ontdekkingstocht en komen we tot rust.

Zo ontwikkelen kinderen zich met liefde voor de natuur en oog voor hun leefwereld. Hiermee draagt Wiedewei bij aan een toekomstbestendige samenleving.

Kernwaarden

Natuur

Kinderen groeien bij ons op in een natuurlijke, groene omgeving. Door de aandacht die we hebben voor groen, leren kinderen natuur en milieu te waarderen. Kinderen gaan bij ons op avontuur in een natuurlijke speel- en leeromgeving. Het groene buitenterrein, de moestuin en natuurlijke materialen prikkelen de fantasie en creativiteit van kinderen.

Groeien

Kinderen groeien bij ons door spelenderwijs hun persoonlijke, motorische, sociale en emotionele vaardigheden te ontwikkelen. Door kinderen bewust te maken van liefde voor de natuur en oog voor hun leefwereld, laten we ze groeien tot ambassadeurs van de toekomst. Wij bieden onze pedagogisch medewerkers alle mogelijkheden om te kunnen groeien in hun expertise. Enerzijds voor hun persoonlijke ontwikkeling, anderzijds om kinderen optimaal vooruit te kunnen helpen.

Samen

Kinderen gaan bij ons samen op avontuur en sluiten op deze manier hun eerste vriendschappen. Ook leren ze samen problemen op te lossen. Bij ons ervaren kinderen hoe het is om samen te werken en leren ze sociale structuren kennen. Samen met ouders en ketenpartners zetten wij ons in voor de ontwikkeling van kinderen en kinderopvang. Met elkaar bouwen we aan een duurzame en toekomstgerichte samenleving.

Verwonderen

Door het bieden van een unieke buitenbeleving verwonderen kinderen zich bij ons over de natuur. Wij geloven dat kinderen het gelukkigst zijn wanneer ze buiten met al hun zintuigen de natuur ontdekken. Plezier hebben in een vertrouwde omgeving stimuleert hun persoonlijk groei. Bij ons krijgen kinderen de kans om met een nieuwsgierige, open blik en vol verwondering de wereld tegemoet te treden.

2.2. Pedagogische kwaliteit

Met Wiedewei creëert Kibeo een pedagogisch klimaat waarin kinderen van 0 t/m 12 jaar spelenderwijs natuurbewust opgroeien. Bij Wiedewei zijn we het liefst vaak, veel en lang buiten onder (bijna) alle weersomstandigheden. Een bewuste kledingkeuze is dus van belang.

Natuur heeft als belangrijke eigenschap dat het de aantrekt zonder dat het moeite kost, 'zachte fascinatie', het gaat vanzelf. En dat geeft een rustgevend en prettig gevoel.

Natuur kan van alles zijn:

- pasgeboren dieren
- een bospad
- een hut
- een stuk weiland.

Wat die natuur ook is, ze geeft ieder kind een eigen, omvattende wereld. Door middel van natuur bepalen kinderen hun kijk op de wereld, hoe ze met anderen omgaan en hun gevoel van zelfvertrouwen. De natuur biedt kinderen de mogelijkheid tot het ontdekken van vele verschillende aspecten.

Ontdekken, natuurbeleving en -educatie

Bij Wiedewei genieten we van alle seizoenen. Elke dag spelen kinderen buiten, op zoek naar plekken in de groene, uitdagende tuin waar van alles te beleven en te ontdekken valt. Kinderen (leren) respect voor hun leefomgeving te hebben.

Een ervaring vindt eigenlijk al plaats op het moment dat je in contact komt met de natuur, op welke manier dan ook.

Een beleving is de manier waarop je iets ervaart of interpreteert. Het is een verdiepingsslag van een ervaring. Natuurbeleving kan plaatsvinden op verschillende manieren.

1. De directe natuurbeleving; dit is spontaan contact met natuurlijke planten, dieren en omgevingen. De natuurlijke omgeving zoals ze is, hier zijn geen mensenhanden aan te pas gekomen. Een kind voelt bijvoorbeeld uit zichzelf aan het natte gras.
2. De indirecte natuurbeleving; hiervan is de spontaniteit minder, de natuurbeleving is door een volwassene georganiseerd en bedacht. Als activiteit gaat de Pedagogisch medewerker met een groepje kinderen voelen aan het natte gras.
3. De natuurbelevingen uit tweede hand; deze belevingen zijn niet in de natuur zelf. Denk hierbij aan het lezen van een boek of het raadplegen van media. De Pedagogisch medewerker leest een boek voor over een kind dat gaat spelen in het gras.

Natuur heeft ook een educatieve rol, denk aan opvoeding en de geestelijke vorming van kinderen. Een educatieve activiteit is bedoeld om van te leren. Kinderen leren respect te hebben voor de leefomgeving. Hiertoe behoren onder andere de medemens, zichzelf, de natuur en dieren om ons heen.

Gezonde kinderopvang

Wanneer jonge kinderen gezond opgroeien en een gezonde leefstijl aanleren, hebben zij een grotere kans om ook op latere leeftijd gezond te zijn en te blijven. Wiedewei is onderdeel van de Gezonde Kinderopvang. Bij Wiedewei hebben we oog voor gezonde voeding, voldoende beweging, gezond gewicht en aandacht voor kindveiligheid. We betrekken kinderen en ouders bij onze gezonde keuzes en leefstijl. We proberen kinderen en ouders te informeren en voor te leven om hen zo laagdrempelig te inspireren om zelf ook de gezonde keuzes te (gaan) maken.

Voeding

Bij Wiedewei vinden we het belangrijk om een kind gezonde voeding aan te bieden. We dragen zo positief bij aan hun ontwikkeling. Wij bieden in ons voedingsaanbod voornamelijk producten aan uit de Schijf van Vijf van het Voedingscentrum. De producten die in de Schijf van Vijf staan, zijn volgens de laatste wetenschappelijke inzichten goed voor het lichaam en bevatten voldoende mineralen, vitamines, eiwitten, koolhydraten, vetten en vezels.

Elk kind krijgt bij Wiedewei een vegetarische warme maaltijd aangeboden als lunch. De warme lunch wordt geleverd vanuit Madaga, een leverancier voor gezonde maaltijden voor kinderen. De maaltijden zijn afgestemd op de leeftijd en voedingsbehoeften van de kinderen. Naast de warme maaltijd krijgt een kind fruit, groente en yoghurt aangeboden met een volkoren cracker en groentespread. Er zijn dus verschillende momenten op de dag dat een kind extra fruit, groenten en vezels binnenkrijgt om aan de dagelijkse hoeveelheid vitaminen en mineralen te komen.

Vieren met aandacht

Bij Wiedewei zijn we voorstander van gezonde voeding. Daarom kijken we kritisch naar gewoontes en rituelen en vervangen deze waar nodig door nieuwe gezondere rituelen. Rituelen die beter passen bij ons gezonde beleid en de duurzame houding richting natuur en milieu. We vieren bij Wiedewei zonder te trakteren. Dit betekent dat we kiezen voor vaste rituelen om bijvoorbeeld een jarige in het zonnetje te zetten. Vieren met aandacht betekent niet dat we nooit meer iets lekkers eten. Op het moment dat het passend is, bereiden we samen met de kinderen iets lekkers en gezonds.

Duurzaamheid, respect voor de omgeving

Willen we dat onze kinderen kunnen genieten van onze mooie wereld? Dan moeten we er wel zuinig op zijn. Een kind bewust maken van wat voor invloed je leefstijl heeft op de natuur, is hierbij de eerste stap. Bij Wiedewei leert een kind over de wereld, de natuur en wat wij als mens nodig hebben. Door veel buiten te zijn in onze mooie groene ontdektuin komt bij een kind de liefde voor de natuur tot leven. Duurzaamheid is daarnaast ook terug te zien in onze gebouwen en keuze voor materialen. We scheiden afval (waar mogelijk), eten geen vlees en schaffen zo min mogelijk nieuw plastic materiaal aan.

De visie op duurzaamheid vertaalt zich ook naar onze huisvesting. Natuurlijke materialen geven een goed binnenmilieu en de natuurlijke elementen, zoals zicht op groen, veel daglicht, stilte en frisse lucht, brengen een comfortabele en fijne omgeving.

Opleiding & Training

Voor Wiedewei pedagogisch medewerkers is een aparte functieomschrijving geschreven. Van een pedagogisch medewerker binnen een Wiedewei vestiging wordt verwacht dat hij/zij een pedagogisch klimaat realiseert waarin kinderen spelenderwijs natuurbewust opgroeien. Kennis van en affiniteit met natuur is de rode lijn binnen de functieomschrijving.

Voor de medewerkers werkzaam bij Wiedewei wordt op verschillende manieren aan permanente educatie gewerkt, gericht op de Wiedewei visie. Intern worden meerdere keren per jaar diverse verplichte trainingen aangeboden. Deze zijn gericht op natuurbeleving- en ervaring met baby's, peuters, kleuters en schoolkinderen.

2.3. Werkwijze op de groep

Kinderen zijn voortdurend aan het ontwikkelen. Wanneer kinderen in contact komen met de natuur wordt gewerkt aan de vier pedagogische doelen. Waarden en normen, emotionele veiligheid, sociale vaardigheden, persoonlijke vaardigheden.

Buiten zijn weer andere dingen te beleven dan binnen. Het is een hele belevenis met al die nieuwe prikkels. Pedagogisch medewerkers dragen zorg voor een fysiek en emotioneel veilige omgeving waar een kind alle ruimte krijgt.

Als kersverse wereldontdekker is er bij Wiedewei genoeg te beleven! Natuur is op verschillende manieren belangrijk voor kinderen:

• Problemen leren oplossen	• Ontwikkelen motorische vaardigheden
• Op anderen vertrouwen	• Stimuleert fantasie
• Kennis uitbreiden	• Onderzoekende houding aannemen
• Zelfbeeld en zelfvertrouwen verbeteren	• Zorgen voor planten en dieren en daar respect voor (leren te) hebben
• Rustig(er) worden	• Verantwoordelijkheid nemen
• Leren omgaan met risico's	• Prikkelen en ontwikkelen van de zintuigen
• Ontwikkelen gevoel van veiligheid	

Jongere kinderen

Ook de allerkleinsten zijn zo veel mogelijk buiten, gezellig met elkaar wat bevorderlijk is voor de sociale competentie. In het begin zal dit nog liggend zijn op een veilige, afgebakende, plaats. In de verschillende seizoenen valt er ook voor de baby's van alles te beleven!

Naarmate de leeftijd vordert zal een baby gaan staan, kruipen, lopen en tot slot zichzelf al rennend in de tuin verplaatsen. Buiten zijn is ook bevorderlijk voor de persoonlijke competentie, het gebruik van zintuigen wordt geprikkeld:

- Zien; van de dieren, licht van de zon en donker van de schaduw
- Voelen; aan het natte gras en de warme zon
- Ruiken; van de verschillende geuren zoals bloemen en de grond
- Proeven; van groenten uit eigen tuin

Niet alle natuurlijke materialen zijn geschikt voor de mond van een baby, medewerkers zijn hier bewust van en alert op en gaan in op de situatie wanneer nodig. Er kan voor worden gekozen het flesmoment buiten plaats te laten vinden. De pedagogisch medewerker beoordeelt dit per situatie, rekening houdend met het kind, weersomstandigheden en omgevingsfactoren. De fysieke en emotionele veiligheid wordt ten alle tijden gewaarborgd.

Oudere kinderen

Spelen met losse elementen in de natuur is bevorderlijk voor diverse persoonlijke competenties:

- Vindingrijkheid
- Creativiteit
- De mogelijkheden om echte ontdekkingen te doen
- Ontelbare mogelijkheden om te veranderen, te combineren en materialen veelzijdig te gebruiken
- Het constructie- en fantasiespel
- Uitbreiding van de woordenschat

Het spelen in de natuur draagt ook bij aan de sociale competentie. Kinderen kunnen alleen én samen plekken maken, zoeken en vinden. Het delen van belevingen en ontdekkingen met anderen is een belangrijk sociaal aspect bij natuurbeleving.

- Teamwerk, samen kan je meer bereiken dan alleen
- Samen problemen oplossen

Door buiten te spelen ben je aan het bewegen. Kinderen zijn actief bezig met het ontwikkelen van:

- Grote motoriek; rennen, klimmen
- Fijne motoriek; plukken van gras, vangen van beetjes
- Balans; boomstammen, glijbaan, hoogteverschillen
- Coördinatie; bouwen en scheppen
- Voelen; de wind, schors en kriebelend beestjes
- Ruiken; bloemen, kruiden en water
- Proeven; kruiden, groenten en fruit uit eigen tuin

Bij iedere Wiedewei vestiging wordt aandacht besteed aan het kweken van eigen gewassen. Kinderen leren hierdoor veel over de groei en bloei van de planten. Op deze manier krijgen kinderen de kans om verantwoordelijk te zijn voor hun omgeving. Door deze verantwoordelijkheid kan de betrokkenheid van kinderen met natuur verdiept worden tot verbondenheid met de natuur.

BSO

Kinderen moeten al zo veel, het is belangrijk de ruimte te bieden voor vrijheid. Buiten zijn is hier de ideale plaats voor. Kinderen kunnen zich vrijer voelen in de natuur. Binnen hebben kinderen sneller het gevoel dat op ze wordt gelet, buiten zullen ze dit gevoel minder snel ervaren. Ze kunnen zich terugtrekken op hun eigen geheime plekje of juist kiezen om in de buurt van de pedagogisch medewerker te blijven. Buiten:

- Ontstaat spel vanzelf door de losse materialen
- Stimuleert een onderzoekende houding en uitdaging
- Zorgt voor intrinsieke motivatie, kinderen zijn van nature betrokken bij hun omgeving

Een belangrijk onderdeel van respect is het respect naar kinderen toe. Kinderparticipatie speelt hierin een belangrijke rol. Kinderen hebben recht op informatie en inspraak, dit staat in het VN-verdrag voor de rechten van het kind beschreven. Behalve meepraten is het belangrijk om de kinderen ook daadwerkelijk mee te laten beslissen. Laat zien dat er ook echt wat wordt gedaan met de onderwerpen waar de kinderen over meedenken. Hiermee bevordert je de emotionele veiligheid en de persoonlijke competentie van kinderen. Bij Wiedewei mogen kinderen:

- Meedenken over en helpen in de moestuin
- Meedenken over het netjes houden van de tuin
- Samen de kalender vormgeven
- Kosteloze materialen verzamelen
- (Natuurgerichte) Activiteiten bedenken

Kinderen zijn van nature nieuwsgierig. Door middel van mediagebruik kunnen kinderen kennis opdoen en antwoorden vinden op de vragen die ze hebben.

- Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen boeken te raadplegen rondom diverse onderwerpen.
- Het gebruik van digitale middelen is van deze tijd, Pedagogisch medewerkers leren kinderen hoe je bruikbare informatie op kan zoeken.
 - Welk dier hebben ze gezien/gevonden
 - Welk team lukt het om verschillende vogels te herkennen?
 - Welke soorten hutten zijn er?

Digitale middelen worden bij Wiedewei vestigingen uitsluitend ingezet ter ondersteuning van het ontdekken, beleven en natuureducatie. Altijd onder toezicht van de pedagogisch medewerker.

Samen op zoek gaan naar informatie bevordert de samenwerking tussen kinderen, een mooie manier om te werken aan de sociale competentie.

Spel en activiteiten

De vestigingen hebben een frisse uitstraling waarin natuurlijke elementen terug te vinden zijn. Denk bijvoorbeeld aan speelhoeken met takken, boomstammetjes, dennenappels en nog veel meer materialen. In de vestigingen komt veel licht naar binnen en door voldoende ramen is er goed zicht naar buiten. De beplanting en het natuurlijke aanbod van losse materialen zorgen voor rust en uitdaging in de ruimte. Er is nog meer te vinden in de vestigingen:

- Zand,-water- en lichttafels
- Dierenhoeken; een aquarium, een wandelende takken boerderij, een wormenhotel. Deze hoeken zijn seizoens- en of vestiging gebonden.
- Kweekbakken waar kleine plantjes groeien.

Wiedewei vestigingen beschikken over een uitdagende, groene tuin. Er zijn verstoppelken, ontdekhoeken en rustplekken. Wiedewei buitenruimtes kenmerken zich door:

- Natuurlijke ondergrond
- Hoogte verschillen in de ondergrond
- Klim- en klauterplekken
- Modderkeuken ingericht met gecertificeerde potten en pannen
- Wisselende seizoenen zichtbaar door beplanting
- Huisvesting voor dieren in de tuin
- Zaaïen, oogsten en eten (groenbakken, kruidentuinen, opkweekplekken e.d.)
- Losse natuurlijke materialen (takken, stenen, dennenappels e.d.)

De verbinding tussen binnen en buiten komt tot stand door de verschillende hoeken die buiten worden gecreëerd.

- Rustplek
- Ontdekplek
- Beweegplek
- Atelier
- Fantasieplek
- Bouwplek
- Babyspeelplek en materiaal

Een buitenterrein is continu in beweging. Dit gebeurt alleen al door de verschillende seizoenen. De medewerkers spelen hierop in door bijvoorbeeld wilgenhutten te bouwen in het voorjaar. Ook worden zaadjes gezaaid, planten verspeent, vochtig gehouden, verplanten en dan buiten geplant. In de zomer zoeken we met de kinderen verkoeling onder de bomen. In de winter zijn de dieren en de planten in slaap, we zorgen ervoor dat alle dieren en planten een fijne plek hebben en het niet te koud krijgen.

2.5. Samenwerking met basisscholen en andere organisaties

Iedere vestiging heeft centraal geregelde lidmaatschappen.

- Natuur en Milieu Educatie (M.E.C.)
- De vogelbescherming
- IVN- natuur educatie
- Natuurmonumenten – OERR
- Groen cement

De lidmaatschappen zijn per gemeente of vestiging verschillend. Kibeo streeft ernaar zo veel mogelijk lokale ondernemers te steunen en aan te sluiten bij lokale organisaties.

2.6. Wiedewei variaties

Een vestiging kan bestaan uit twee verschillende soorten groepen.

- Kinderdagverblijf (KD) is voor kinderen in de leeftijd van 0-4 jaar.
- Buitenschoolse opvang (BSO) is voor kinderen in de leeftijd van 4–12 jaar.

Binnen het Wiedewei concept zijn verschillende versies van vestigingen te vinden.

- Standalone; een vestiging met een eigen pand en eigen tuin. In sommige gevallen wordt de tuin gedeeld door KDV en BSO.
- In school; KDV en/of BSO is gevestigd in een schoolgebouw. Het plein wordt gedeeld met elkaar en de school.
- IKC; Sommige vestigingen zijn gevestigd in een Integraal Kindcentrum (IKC), er is een intensieve samenwerking met school. Het plein wordt gedeeld met alle partijen.
- BSO en vereniging; sommige BSO locaties delen een pand met een vereniging. Denk hierbij aan de lokale scouting- of sportvereniging.

